

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE NR. 57/04

13 juli 2004

Arrest van het Hof van Justitie in zaak C-27/04

Commissie van de Europese Gemeenschappen / Raad van de Europese Unie

HET HOF VAN JUSTITIE VERDUIDELIJKT IN DIT ARREST DE BEVOEGHEDEN VAN DE COMMISSIE EN DE RAAD IN HET KADER VAN DE BUITENSPORIGTEKORTPROCEDURE

Het Hof verklaart het beroep niet-ontvankelijk voorzover de Commissie nietigverklaring vordert van de niet-vaststelling door de Raad van de aanmaningsbesluiten ten aanzien van Duitsland en Frankrijk. Het Hof verklaart wel nietig de conclusies van de Raad waarin deze de buitensporigtekortprocedures opschort en wijziging brengt in de aanbevelingen die hij eerder tot elk van deze lidstaten heeft gericht om het buitensporig tekort te verhelpen.

A. Bepalingen betreffende de buitensporigtekortprocedure

In de context van de Economische en Monetaire Unie voorziet het EG-Verdrag in een procedure bij buitensporige tekorten¹, die tot doel heeft de betrokken lidstaat aan te sporen en desnoods te dwingen, het vastgestelde tekort te verminderen. Met name de Raad dient erop toe te zien, dat de lidstaten de begrotingsdiscipline in acht nemen.

De buitensporigtekortprocedure is een procedure in etappes, waarvan het verloop en de respectieve rollen en bevoegdheden van de instellingen in het Verdrag zijn geregeld. Deze procedure kan ertoe leiden dat aan de lidstaten sancties worden opgelegd.

¹ Artikel 104 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

In elk stadium waarin de Raad bij de procedure wordt betrokken, dient deze – op aanbeveling van de Commissie – te onderzoeken of de betrokken lidstaat uitvoering heeft gegeven aan de verplichtingen die hem in eerdere aanbevelingen en besluiten van de Raad waren opgelegd.

De verdragsregels betreffende de buitensporigtekortprocedure worden gepreciseerd en versterkt door het stabiliteits- en groeipact. Dit laatste omvat met name de resolutie van de Europese Raad van 17 juni 1992 en de uit hetzelfde jaar daterende verordening over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de buitensporigtekortprocedure.²

Deze verordening bevat een strikt kader van termijnen die in de buitensporigtekortprocedure in acht moeten worden genomen en bepaalt ook onder welke voorwaarden de procedure kan worden opgeschort.

B. Voorgeschiedenis van de zaak

Op aanbeveling van de Commissie heeft de Raad besloten dat er in Duitsland en Frankrijk een buitensporig tekort bestond. In twee aanbevelingen heeft hij deze twee lidstaten een uiterste datum gesteld om de voor het corrigeren van het buitensporig tekort aanbevolen maatregelen te treffen.

Na het verstrijken van de uiterste data heeft de Commissie de Raad aanbevolen, besluiten te nemen waarbij werd vastgesteld dat noch Duitsland noch Frankrijk passende maatregelen had genomen om de tekorten overeenkomstig de aanbevelingen van de Raad te verminderen. Tevens heeft zij de Raad aanbevolen, deze twee lidstaten aan te manen maatregelen te nemen om hun tekort te verminderen.

Op 25 november 2003 heeft de Raad over de door de Commissie gedane aanbevelingen tot besluiten gestemd zonder dat de vereiste meerderheid werd bereikt. Dezelfde dag heeft de Raad ten aanzien van de twee betrokken lidstaten conclusies aangenomen in nagenoeg gelijklopende bewoordingen, waarin hij heeft besloten de buitensporigtekortprocedures ten aanzien van Duitsland en Frankrijk op te schorten en aanbevelingen voor de correctie van het buitensporig tekort heeft gedaan in het licht van de toezeggingen van elk van deze lidstaten.

De Commissie heeft op 27 januari 2004³ bij het Hof van Justitie beroep ingesteld tegen de niet-vaststelling door de Raad van de door de Commissie aanbevolen besluiten alsook tegen de door de Raad aangenomen conclusies.

C. Het verzoek om nietigverklaring van de niet-vaststelling door de Raad, ondanks de aanbevelingen van de Commissie, in de eerste plaats van de besluiten tot vaststelling dat Duitsland en Frankrijk niet de passende maatregelen hebben

² Verordening nr. 1467/97/EG van de Raad van 7 juli 1997, PB L 209 van 2 augustus 1997, blz. 6.

³ Op verzoek van de Commissie heeft de president van het Hof op 13 februari 2004 besloten, de zaak te behandelen volgens een versnelde procedure.

genomen om hun tekorten te verminderen en, in de tweede plaats, van de aanmaningsbesluiten ten aanzien van deze twee lidstaten

Het Hof stelt om te beginnen vast, dat wanneer de Commissie de Raad aanbeveelt besluiten zoals die thans aan de orde zijn te nemen en binnen de Raad de vereiste meerderheid niet wordt bereikt, geen besluit in de zin van het Verdrag wordt genomen, ook niet stilzwijgend.

Derhalve stelt het Hof vast dat de niet-vaststelling door de Raad van de door de Commissie aanbevolen besluiten **geen handeling vormt die vatbaar is voor beroep tot nietigverklaring**. Het verklaart dit onderdeel van het beroep dan ook **niet-ontvankelijk**.

D. Het verzoek om nietigverklaring van de conclusies van de Raad voorzover deze besluiten bevatten om de buitensporigtekortprocedures ten aanzien van Duitsland en Frankrijk op te schorten en besluiten die wijziging brengen in de aanbevelingen die de Raad eerder tot deze twee lidstaten had gericht om hun buitensporig tekort te corrigeren.

Het Hof verklaart het beroep ontvankelijk voorzover het is gericht tegen de **conclusies**, op grond dat deze **rechtsgevolgen beogen teweeg te brengen**. Zij schorten de lopende buitensporigtekortprocedures immers op en wijzigen de eerdere aanbevelingen van de Raad.

Vervolgens stelt het Hof vast, dat de Raad op het onderhavige gebied over een beoordelingsvrijheid beschikt aangezien hij de door de Commissie aanbevolen handeling kan wijzigen op basis van een afwijkende beoordeling van de economische gegevens, de te treffen maatregelen en het door de betrokken lidstaat in acht te nemen tijdschema.

De Raad mag evenwel niet afwijken van de verdragsregels en de regels die hij zich zelf in verordening nr. 1467/97 heeft opgelegd.

- **Aangaande de schorsing van de buitensporigtekortprocedure** beklemtoont het Hof dat de verordening uitputtend regelt wanneer de buitensporigtekortprocedure moet worden opgeschort, namelijk wanneer de betrokken lidstaat gevolg geeft aan de aanbevelingen of aanmaningen van de Raad uit hoofde van het Verdrag. Het geeft toe dat sprake kan zijn van een feitelijke opschorting wanneer de Raad niet de vereiste meerderheid bereikt om een door de Commissie aanbevolen besluit te nemen.

In zijn conclusies van 25 november 2003 constateert de Raad evenwel niet enkel een feitelijke opschorting van de buitensporigtekortprocedure doordat het onmogelijk is een door de Commissie aanbevolen besluit te nemen. Voorzover de conclusies van de Raad aan opschorting de voorwaarde verbinden dat de betrokken lidstaten hun toezeggingen nakomen, beperken zij de bevoegdheid van de Raad om de lidstaten aan te manen op basis van de eerdere aanbeveling van de Commissie, zolang de toezeggingen worden geacht te zijn nagekomen. Bijgevolg zal de door de Raad met het oog op een aanmaningsbesluit te verrichten beoordeling niet meer gebaseerd zijn op de inhoud van de aanbevelingen voor de

correctie van het tekort die de Raad de betrokken lidstaten reeds had doen toekomen, maar op de door deze lidstaten eenzijdig aangegane verbintenissen.

- **Aangaande de wijziging van de aanbevelingen van de Raad om het buitensporig tekort te verhelpen** overweegt het Hof dat wanneer de Raad dergelijke aanbevelingen heeft aangenomen, **hij deze niet kan wijzigen zonder een nieuwe impuls van de Commissie**, die in het kader van de buitensporigtekortprocedure een initiatiefrecht heeft.

De conclusies van de Raad zijn echter niet voorafgegaan door initiatieven van de Commissie voor nieuwe, andersluidende aanbevelingen van de Raad om de buitensporige tekorten te corrigeren.

Bovendien zijn de in deze conclusies vervatte aanbevelingen tot stand gekomen volgens de voor een aanmaningsbesluit geldende stemregels, welke verschillen van die voor het aannemen van aanbevelingen voor het verhelpen van het buitensporig tekort.

Derhalve verklaart het Hof de conclusies van de Raad van 25 november 2003 nietig.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: alle

*De volledige tekst van het arrest is te vinden op de internetpagina van het Hof
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>
In het algemeen kan hij op de dag van de uitspraak vanaf 12.00 uur MET worden
geraadpleegd.*

*Voor nadere informatie wende men zich tot Gitte Stadler
Tel: (00352) 4303 3127 Fax: (00352) 4303 3656*

*Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op "Europe by Satellite",
Europese Commissie, Directoraat-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg
Tel: (352) 4301 35177, Fax: (352) 4301 35249,
of B-1049 Brussel, Tel: (32) 2 2964106, Fax: (32) 2 2965956*